

S P O R A Z U M
IZMEĐU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
I
VLADE CRNE GORE
O
VRAĆANJU I PRIHVAĆANJU OSOBA ČIJI JE
ULAZAK ILI BORAVAK NEZAKONIT

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore (u daljnjem tekstu: ugovorne strane),

u želji za nastavkom suradnje u cilju garantiranja bolje provedbe odredbi o protoku osoba,

u želji da se omogući ponovno prihvaćanje i tranzit osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit,

u duhu suradnje i na temelju uzajamnosti,

uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvojenu u Rimu dana 4. studenog 1950. godine, i Konvenciju o pravnom položaju izbjeglica, usvojenu u Ženevi dana 28. srpnja 1951. godine, izmijenjenu i dopunjenu Protokolom o pravnom položaju izbjeglica, usvojenim u New Yorku dana 31. siječnja 1967. godine.

odlučne da će se boriti protiv nezakonitih migracija,

sporazumjele su se kako slijedi:

I. ZNAČENJE IZRAZA

Članak 1.

U svrhu ovog Sporazuma:

- (a) „Državljanin Bosne i Hercegovine“ je osoba koja ima državljanstvo Bosne i Hercegovine sukladno njezinom zakonodavstvu;
- (b) „Državljanin Crne Gore“ je osoba koje ima državljanstvo Crne Gore sukladno njezinom zakonodavstvu;
- (c) „Državljanin treće države“ je osoba koje ima državljanstvo koje nije državljanstvo Bosne i Hercegovine niti je crnogorsko;
- (d) „Osoba bez državljanstva“ je osoba koje nema državljanstvo niti jedne države;
- (e) „Odobrenje boravka“ je odobrenje bilo koje vrste izdano od strane Bosne i Hercegovine ili Crne Gore kojim se osobi odobrava boravak na državnom području te ugovorne strane. To ne uključuje privremeno odobrenje za boravak na državnom području u vezi s postupkom za azil ili za odobrenje boravka;
- (f) „Viza“ je odobrenje za ulazak, boravak ili tranzit preko državnog područja koju je izdala jedna od ugovornih strana, što ne uključuje aerodromsku tranzitnu vizu;
- (g) „Ugovorna strana moliteljica“ je država koja je uputila zahtjev za vraćanje, prihvaćanje i tranzit;
- (h) „Zamoljena ugovorna strana“ je država kojoj je upućen zahtjev za vraćanje, prihvaćanje i tranzit;
- (i) „Mjerodavna tijela“ su državna tijela ugovornih strana koji su nadležna za primjenu ovog Sporazuma;
- (j) „Tranzit“ je prelazak državljanina treće države ili osoba bez državljanstva preko državnog područja zamoljene ugovorne strane tijekom putovanja u državu odredišta;
- (k) „Vraćanje i prihvaćanje“ je vraćanje od strane ugovorne strane moliteljice i

prihvaćanje od zamoljene ugovorne strane, osoba (državljana zamoljene ugovorne strane, državljana trećih država ili osoba bez državljanstva) sukladno odredbama ovog Sporazuma.

II. VRAĆANJE I PRIHVAĆANJE DRŽAVLJANA UGOVORNIH STRANA

Članak 2.

1. Svaka ugovorna strana će uz najavu, bez formalnosti, prihvatiti na svoje državno područje svaku osobu koja ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak ili boravak koji se primjenjuju na državnom području ugovorne strane moliteljice, ako je utvrđeno da ta osoba ima državljanstvo zamoljene ugovorne strane.
2. Svaka ugovorna strana će, na zahtjev druge ugovorne strane prihvatiti na svoje državno područje svaku osobu koja ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak, ili boravak koji se primjenjuju na državnom području ugovorne strane moliteljice, ako se može osnovano pretpostaviti da ta osoba ima državljanstvo zamoljene ugovorne strane.
3. Državljanstvo osobe utvrđuje se ili osnovano pretpostavlja na temelju isprava navedenih u Protokolu o primjeni ovog Sporazuma.
4. Kada se državljanstvo osoba ne može utvrditi ili osnovano pretpostaviti na temelju isprava navedenih u Protokolu o primjeni ovog Sporazuma, ugovorna strana od koje se zahtijeva prihvaćanje, a čije državljanstvo se osnovano pretpostavlja da predmetna osoba ima, pojasnit će to pitanje u postupku putem svog mjerodavnog diplomatsko-konzularno predstavništva, bez odlaganja. Ukoliko se utvrdi da je predmetna osoba državljanin zamoljene ugovorne strane, diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane izdat će bez nadoknade putne isprave potrebite za povratak.
5. Za potrebe postupka iz stavka 4. ovog članka, predstavnik diplomatsko-konzularnog predstavništva zamoljene ugovorne strane u roku od pet (5) radnih dana od prijama zahtjeva za prihvaćanje može s osobama čiji se prihvaćanje zahtijeva obaviti intervju. Taj razgovor u najkraćem mogućem roku organizira ugovorna strana moliteljica, nakon dogovora s diplomatsko-konzularnim predstavništvom zamoljene ugovorne strane.
6. Ugovorna strana moliteljica ponovno će prihvatiti osobu pod istim uvjetima ukoliko se naknadno utvrdi da ta osoba u vrijeme vraćanja i prihvaćanja nije bila državljanin zamoljene ugovorne strane. Ova obveza ne postoji u slučaju ako je zamoljena ugovorna strana osoba koje ima prebivalište na državnom području ugovorne strane moliteljice otpustila iz svog državljanstva bez da je ta osoba dobila državljanstvo treće države ili je dobilo garanciju za prijem u državljanstvo ugovorne strane moliteljice.

III. VRAĆANJE I PRIHVAĆANJE DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA I OSOBA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Članak 3.

1. Svaka će ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, prihvatiti na svoje državno područje državljanina treće države ili osoba bez državljanstva koje ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak ili boravak koji se primjenjuju na državnom području ugovorne strane moliteljice, ukoliko je utvrđeno ili se osnovano pretpostavlja da je ta osoba ušla na državno područje te ugovorne strane neposredno nakon boravka ili prelaska preko državnog područja zamoljene ugovorne strane.
2. Svaka će ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, prihvatiti državljanina treće države ili osobu bez državljanstva koja nezakonito boravi na državnom području ugovorne strane moliteljice, ako ima važeće odobrenje boravka, važeću vizu ili neku drugu važeću ispravu za ulazak ili boravak izdanu od zamoljene ugovorne strane.
3. Mjerodavna tijela ugovornih strana prihvatit će bez formalnosti i odlaganja (u daljnjem tekstu: skraćeni postupak) državljanina treće države ili osobu bez državljanstva ukoliko je državljanin treće države ili osobu bez državljanstva lišenu slobode na području druge ugovorne strane u roku od sedamdeset dva (72) sata nakon nezakonitog prelaska državne granice. Skraćeni postupak se uporabljuje samo u slučaju kad mjerodavna tijela ugovorne strane moliteljice navedu dokaze koji nesporno utvrđuju da je ta osoba nezakonito prešla zajedničku državnu granicu. Ako se odbije prihvaćanje osoba u skraćenom postupku, prihvaćanje se može zatražiti sukladno stavaku 1. ili 2. ovog članka.
4. Ako su ispunjeni uvjeti za vraćanje osoba po skraćenom postupku, mjerodavna tijela ugovorne strane moliteljice usmeno i telefaksom najavljuju vraćanje osoba mjerodavnom tijelu zamoljene ugovorne strane. O vraćanju i prihvaćanju sastavlja se zapisnik.

Članak 4.

Obveza prihvaćanja prema članku 3. ovog Sporazuma ne postoji u slučaju:

- a) državljanina trećih država koje imaju zajedničku državnu granicu s ugovornom stranom moliteljicom;
- b) državljanina trećih država ili osoba bez državljanstva koja su u vrijeme ulaska imali važeću ulaznu vizu ili odobrenje boravka izdano od ugovorne strane moliteljice ili su nakon ulaska dobili odobrenje boravka u toj državi;
- c) državljanina trećih država ili osoba bez državljanstva koja na dan prijama zahtjeva za prihvaćanje, duže od dvanaest (12) mjeseci borave na državnom području ugovorne strane moliteljice, osim u slučaju da posjeduju važeće odobrenje boravka izdano od zamoljene ugovorne strane;
- d) državljanina trećih država ili osoba bez državljanstva kojima je ugovorna strana moliteljica pravosnažnom odlukom priznala status izbjeglica na temelju odredbi

Konvencije o pravnom položaju izbjeglica, usvojene u Ženevi dana 28. srpnja 1951. godine izmijenjene i dopunjene Protokolom o pravnom položaju izbjeglica, usvojenim u New Yorku dana 31. siječnja 1967. godine ili status osoba bez državljanstva na temelju Konvencije o pravnom položaju osoba bez državljanstva, usvojene u New Yorku dana 28. rujna 1954. godine;

- e) državljana trećih država ili osoba bez državljanstva za koja je ugovorna strana moliteljica započela postupak priznavanja statusa izbjeglica, do donošenja konačne odluke;
- f) državljana trećih država ili osoba bez državljanstva koje su napustile državno područje zamoljene ugovorne strane i ušle na državno područje ugovorne strane moliteljice s državnog područja treće države u koju ugovorna strana moliteljica može vratiti ta osoba prema međunarodnom ugovoru o vraćanju i prihvaćanju.

Članak 5.

Ugovorna strana moliteljica prihvatit će ponovno na svoje državno područje, one državljane trećih država ili osoba bez državljanstva za koja se odgovarajućom provjerom, sprovedenom od strane zamoljene ugovorne strane, utvrdi da u vrijeme odlaska s državnog područja ugovorne strane moliteljice nisu ispunjavali uvjete iz članka 3. i 4. ovog Sporazuma.

IV. TRANZIT DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA

Članak 6.

1. Svaka će ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, odobriti tranzit preko svog državnog područja državljana trećih država koji ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete ulaska ili boravka na državnom području ugovorne strane moliteljice, pod uvjetom da je ugovorna strana moliteljica osigurala prihvata u državi odredišta ili drugoj državi tranzita. U takvim slučajevima zamoljena ugovorna strana neće zahtijevati tranzitnu vizu ili ispunjavanje drugih uvjeta za tranzit.
2. Sadržaj zahtjeva; podaci o tranzitu i mjerodavna tijela za slanje i razmatranje zahtjeva određuju se u Protokolu o provedbi ovog Sporazuma.
3. Ugovorna strana moliteljica odgovorna je za čitavo putovanje osobe u državu odredišta te će tu osobu ponovno prihvatiti, ako je odbijeno prihvaćanje u državi odredišta ili drugoj tranzitnoj državi ili se putovanje iz bilo kojeg razloga ne može izvršiti.
4. Ugovorna strana moliteljica obavještava drugu ugovornu stranu o tome da li je osobi u tranzitu potrebna pratnja. Zamoljena ugovorna strana može odlučiti da:
 - a) obavi tranzit te osobe preko svog državnog područja, uz nadoknadu troškova;
 - b) tranzit obavi u suradnji s ugovornom stranom moliteljicom;

- c) ovlasti ugovornu stranu moliteljicu da obavi tranzit preko njenog državnog područja.
5. U slučajevima iz točaka b) ili c) stavka 4. ovoga članka, pratnja ugovorne strane moliteljice u mjerodavnosti je ovlaštenih tijela zamoljene ugovorne strane.
6. Ako se tranzit obavlja u pratnji, službenih osoba ugovorne strane moliteljice koja sudjeluju u pratnji, svoj zadatak izvršavaju nenaoružana i po pravilu u civilu, dok će se o ostalim sredstvima prinude odlučiti u odobrenju za tranzit.
7. Službene osobe ugovorne strane moliteljice kod sebe moraju imati odobrenje za tranzit.

Članak 7.

1. Pratnja je odgovorna za nazor nad osobom i ukrcaj iste u zrakoplov, uz pomoć i pod mjerodavnošću zamoljene ugovorne strane.
2. Zamoljena ugovorna strana može, prema potrebi, nakon dogovora sa pratnjom, preuzeti odgovornost za nazor nad osobom i ukrcaj u zrakoplov.
3. Ugovorna strana moliteljica mora poduzeti sve potrebite mjere kako bi se osigurao što brži tranzit osoba na aerodromu zamoljene ugovorne strane.

Članak 8.

Ako se tranzit obavlja bez pratnje, nazor i ukrcaj osoba u zrakoplov obavljaju službene osobe zamoljene ugovorne strane.

Članak 9.

Ako osoba koje nema pratnju tijekom tranzita odbije ukrcaj ili se ne može ukrcati, ugovorna strana moliteljica:

- a) bez odlaganja će ponovno prihvatiti tu osobu, ili
- b) zamolit će zamoljenu ugovornu stranu da osobu u postupku tranzita pokuša ponovno ukrcati u zrakoplov te da u tom vremenu osigura nazor nad tom osobom. Odbijanje ukrcanja u zrakoplov u državi tranzita ima iste pravne posljedice kao što ih određuje zakonodavstvo ugovorne strane moliteljice, ako bi do takvog odbijanja došlo na njenom državnim području. Ako zamoljena ugovorna strana ne uspije osobu ukrcati u zrakoplov, ugovorna strana moliteljica će je bez odlaganja ponovno prihvatiti.

Članak 10.

Mjerodavna tijela ugovornih strana će se međusobno obavijestiti o činjenicama važnim za tranzit.

Članak 11.

1. Zamoljena ugovorna strana službenim osobama u pratnji ugovorne strane moliteljice prilikom obavljanja njihovog zadatka u okviru ovog Sporazuma osigurava istu zaštitu i pomoć kao što bi je osigurala svojim službenim osobama.
2. Službene osobe iz stavka 1. ovog članka koje djeluju na državnom području zamoljene ugovorne strane, moraju tijekom tranzita postupati sukladno zakonodavstvu zamoljene ugovorne strane.

Članak 12.

1. Ako službene osobe ugovorne strane moliteljice koje obavljaju tranzit na državnom području druge ugovorne strane pretrpe štetu prilikom obavljanja ili za vrijeme zadatka, ugovorna strana moliteljica odgovorna je za štetu bez traženja nadoknade od zamoljene ugovorne strane.
2. Kada službena osoba ugovorne strane obavlja tranzit sukladno ovom Sporazumu na državnom području druge ugovorne strane, ugovorna strana moliteljica odgovorna je za svu štetu koju ta osoba prouzrokuje svojim radnjama, sukladno zakonodavstvu ugovorne strane na čijem državnom području djeluju.
3. Ako oštećeni zatraži nadoknadu od zamoljene ugovorne strane sukladno stavku 2. ovoga članka, zamoljena ugovorna strana odgovorna je za takvu štetu pod uvjetima koji bi važili za štetu kad bi je počinila njena službena osoba. Ugovorna strana čija službena osoba prouzrokuje štetu bilo kojoj osobi na državnom području druge ugovorne strane, u cijelini nadoknađuje drugoj ugovornoj strani iznos koji je ta ugovorna strana isplatila oštećenom ili drugim osobama koja na to imaju pravo u njegovo ime.
4. Bez utjecaja na ostvarivanje svojih prava od trećih osoba, s izuzetkom stavka 3. ovoga članka, svaka se ugovorna strana u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka odriče zahtjeva za nadoknadu štete koju je pretrpjela od druge ugovorne strane.

Članak 13.

Tranzit može biti odbijen:

- a) ako osobi u državi odredišta ili drugoj državi tranzita prijete mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje, kažnjavanje, smrtna kazna ili progon zbog rase, vjeroispovijesti, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog uvjerenja;
- b) ako osobi u odredišnoj državi ili drugoj državi tranzita prijete pokretanje kaznenog postupka ili izvršenje kaznenih sankcija, osim zbog nezakonitog prelaska državne granice;
- c) ako je osobi izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera protjerivanja s državnog područja zamoljene ugovorne strane.

V. ROKOVI

Članak 14.

1. Zamoljena ugovorna strana obvezno će odgovoriti na zahtjev za prihvaćanje pisano, bez odlaganja, a u svakom slučaju najkasnije u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana prijama zahtjeva. Izuzetno, ako postoje pravne ili stvarne smetnje, ovaj rok može biti produžen za najviše šest (6) radnih dana. Ako u navedenom roku zamoljena ugovorna strana ne odgovori, smatrat će se da postoji suglasnost za prihvaćanje. Svako odbijanje prihvaćanja mora se pisano obrazložiti.
2. Zamoljena ugovorna strana prihvatit će osobu čije je prihvaćanje potvrdila bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet (5) radnih dana od dana potvrde prihvaćanja.
3. Zamoljena ugovorna strana mora odmah i bez odlaganja prihvatiti osobu koje se vraća u skraćenom postupku, a najkasnije u roku od dvadeset i četiri (24) sata od prijama najave.
4. Izuzetno, rok iz stavka 2. ovog članka može se produžiti radi uklanjanja pravnih ili stvarnih smetnji, ali ne duže od šest (6) radnih dana od isteka roka iz stavka 2. ovog članka.
5. Zamoljena ugovorna strana od koje se zahtijeva tranzit prema članku 6. stavak 1. ovog Sporazuma na zahtjev za tranzit odgovorit će u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od tri (3) radna dana od dana prijama zahtjeva.

Članak 15.

Mjerodavna tijela zamoljene ugovorne strane dostavit će mjerodavnom tijelu ugovorne strane moliteljice pisanu suglasnost o prihvaćanju osoba, koja sadrži podatke o identitetu osoba i o mjestu i vremenu prihvaćanja.

VI. TROŠKOVI

Članak 16.

U slučaju vraćanja i prihvaćanja ugovorna strana moliteljica snosi sve troškove do državne granice zamoljene ugovorne strane, a u slučaju tranzita do države odredišta.

VII. ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

Članak 17.

1. Ako se prilikom primjene ovog Sporazuma priopćavaju osobni podaci, potrebno ih je prikupiti, obraditi i zaštititi sukladno nacionalnom zakonodavstvu i relevantnim međunarodnim ugovorima, koji obvezuju ugovorne strane. Posebice se uzimaju u obzir sljedeći kriteriji:

- a) ugovorna strana koja primi podatke može ih uporabiti samo u svrhu koja je određena ovim Sporazumom i pod uvjetima koje odredi ugovorna strana koja podatke priopćava;
 - b) osobni podaci smiju se priopćiti samo mjerodavnim tijelima koji su odgovorni za primjenu ovog Sporazuma i koji ih jedino smiju koristiti, na način koji neovlaštenim osobama onemogućava pristup do njih. Ugovorna strana koja priopćava podatke mora dati pisanu suglasnost prije nego što se podaci smiju priopćiti drugim tijelima;
 - c) ugovorna strana koja priopćava podatke garantira da su isti točni, potrebiti i ne izlaze iz okvira svrhe radi koje su priopćeni. Ako podaci nisu točni ili su nezakonito priopćeni, o tome će se odmah obavijestiti ugovorna strana koja je podatke primila kako bi se podaci ispravili ili uništili;
 - d) svaka se osoba na njezin zahtjev obavještava o priopćavanju podataka koji se na nju odnose i o njihovoj namjeni;
 - e) priopćeni osobni podaci čuvaju se samo onoliko vremena koliko je potrebno za svrhu radi koje su priopćeni. Svaka ugovorna strana zadužit će neovisno tijelo za nadzor nad obradom i uporabom sačuvanih podataka;
 - f) svaka ugovorna strana mora priopćene osobne podatke zaštititi od neovlaštenog pristupa, izmjene ili otkrivanja.
2. Osobni podaci koji se priopćavaju u vezi s vraćanjem, prihvaćanjem i tranzitom osoba smiju se odnositi samo na:
- a) podatke o osobi koja se treba preuzeti te, kada je potrebno, o članovima njegove porodice (prezime, djevojačko prezime, ime, ranije ime, nadimak i slično, datum i mjesto rođenja, spol, sadašnje i prethodna državljanstva);
 - b) putovnicu, osobnu iskaznicu ili bilo koju drugu osobnu ili putnu ispravu;
 - c) ostale podatke koji su potrebiti za utvrđivanje identiteta osobe koje će biti prihvaćena (npr. otisci prstiju, fotografija);
 - d) plan putovanja i mjesta stajanja;
 - e) odobrenja boravka ili vize.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

1. Odredbe ovog Sporazuma ne utječu na obveze ugovornih strana koje se odnose na vraćanje i prihvaćanje osoba, a proizilaze iz drugih međunarodnih ugovora, koji obvezuju ugovorne strane.
2. Odredbe ovog Sporazuma ne utječu na primjenu odredaba Konvencije o pravnom položaju izbjeglica, usvojene u Ženevi dana 28. srpnja 1951. godine, izmijenjene i dopunjene Protokolom o pravnom položaju izbjeglica, usvojenim u New Yorku dana 31. siječnja 1967. godine, Konvencije o pravnom položaju osoba bez državljanstva, usvojene u New Yorku dana 28. rujna 1954. godine te Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvojene u Rimu dana 4. studenog 1950. godine.
3. Odredbe ovog Sporazuma ne primjenjuju se u slučajevima međunarodne pravne pomoći u kaznenim stvarima.

Članak 19.

1. Mjerodavna tijela za primjenu ovog Sporazuma su:
 - u Bosni i Hercegovini: Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
 - u Crnoj Gori: Ministarstvo unutarnjih poslova i javne uprave Crne Gore i Uprava policije Crne Gore,
2. Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Ministarstvo unutarnjih poslova i javne uprave Crne Gore zaključit će Protokol o implementaciji ovoga Sporazuma.
3. Protokolom iz stavka 2. ovog članka odredit će se:
 - a) mjerodavna tijela za podnošenje i odlučivanje po zahtjevu za vraćanje, prihvaćanje i tranzit, te slanje najave kao i način međusobne komunikacije;
 - b) isprave na temelju kojih se utvrđuje ili osnovano pretpostavlja državljanstvo;
 - c) isprave i informacije kojima se utvrđuje ili osnovano pretpostavlja boravak državljana trećih država ili putovanje kroz državno područje ugovorne strane;
 - d) sadržaj zahtjeva za vraćanje, prihvaćanje i tranzit;
 - e) načini dokazivanja nezakonitog prelaska državne granice;
 - f) granični prijelazi za vraćanje i prihvaćanje osoba;
 - g) način nadoknade troškova vraćanja, prihvaćanja i tranzita;
 - h) sadržaj zapisnika o vraćanju i prihvaćanju.

4. Mjerodavna tijela iz stavka 1. ovog članka obavještavat će se o svim okolnostima koje utječu na implementaciju ovog Sporazuma.

Članak 20.

1. Ugovorne strane će međusobno surađivati u implementaciji i tumačenju ovog Sporazuma.
2. U roku od tri (3) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, mjerodavna tijela osnovat će Zajednički odbor za praćenje implementacije Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba kojima je ulazak ili boravak nezakonit.
3. Mjerodavna tijela će se redovito informirati o uvjetima za ulazak i boravak stranaca.
4. Ugovorne strane će se odmah obavijestiti o svim promjenama koje se odnose na tijela mjerodavna za implementaciju ovoga Sporazuma.

Članak 21.

Sve eventualne sporove proizašle iz tumačenja ili implementacije ovog Sporazuma, a koje nije moguće riješiti u neposrednim kontaktima mjerodavnih tijela iz članka 19. stavka 1. ovog Sporazuma, ugovorne strane će rješavati diplomatskim putem.

Članak 22.

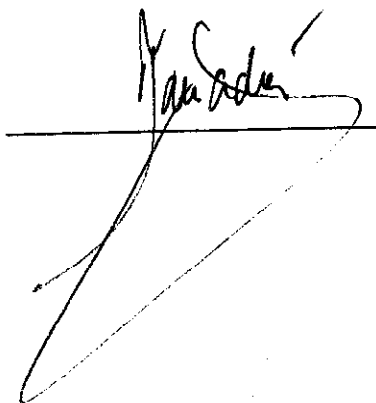
1. Ovaj se Sporazum zaključuje na neodređeno vrijeme.
2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dana prijama zadnjeg pisanog obavještenja, kojim se ugovorne strane međusobno obavještavaju, diplomatskim putem, o ispunjenju svih unutarnjih pravnih uvjeta potrebitih za njegovo stupanje na snagu.
3. Sporazum će se privremeno primjenjivati od dana potpisivanja istog.
4. Svaka ugovorna strana može u svakom trenutku, djelimično ili u cijelosti, suspendirati primjenu ovog Sporazuma, osim u slučajevima iz članka 2. ovog Sporazuma, pisanim obavještenjem drugoj ugovornoj strani, diplomatskim putem, zbog važnih razloga, a posebice zbog zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja. Ugovorne strane će se odmah diplomatskim putem službeno obavijestiti o prestanku svake takve mjere.
5. Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj Sporazum pisanim obavještenjem, drugoj ugovornoj strani diplomatskim putem. Otkaz proizvodi pravno dejstvo trideset (30) dana od dana prijama takvog obavještenja.

Članak 23.

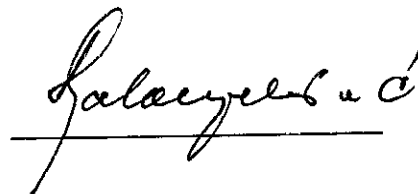
Ovaj se Sporazum može u svako doba izmijeniti i dopuniti uzajamnim pisanim sporazumom ugovornih strana. Svaka dogovorena izmjena i dopuna stupa na snagu na način predviđen člankom 22. stavkom 2. ovog Sporazuma.

Potpisano u Sarajevu..... dana 01.12.2008 u dva originalna primjerka, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine (bosanskom, hrvatskom i srpskom) i crnogorskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni i imaju istu važnost.

**ZA VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

ZA VLADU CRNE GORE

PROTOKOL
IZMEĐU
MINISTARSTVA SIGURNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
I
MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA I JAVNE UPRAVE CRNE GORE
O
IMPLEMENTACIJI SPORAZUMA
IZMEĐU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
I
VLADE CRNE GORE
O
VRAĆANJU I PRIHVAĆANJU OSOBA ČIJI JE
ULAZAK ILI BORAVAK NEZAKONIT

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Ministarstvo unutarnjih poslova i javne uprave Crne Gore i (u daljnjem tekstu: potpisnici), na temelju članka 19. Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit, potpisanog dana 01.12.2008. u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Sporazum), u svrhu implementacije Sporazuma, dogovorili su sljedeće:

I. PRIHVAĆANJE DRŽAVLJANA UGOVORNIH STRANA

Članak 1. (utvrđivanje državljanstva)

Za potrebe Sporazuma, državljanstvo osobe utvrđuje se jednom od sljedećih važećih javnih isprava:

a) za Bosnu i Hercegovinu:

1. Putnom ispravom (diplomatska putovnica, službena putovnica, osobna putovnica, brodarska knjižica, zajednička putovnica i putni list),
2. Osobnom iskaznicom (izdanom po projektu CIPS) i
3. Uvjerenjem o državljanstvu uz drugu javnu ispravu s fotografijom.

b) za Crnu Goru:

I.

1. putnom ispravom,
2. osobnom iskaznicom,
3. vojnom osobnom iskaznicom Vojske Crne Gore,
4. uvjerenjem o državljanstvu, uz drugu važeću javnu ispravu s fotografijom.

II.

Državljanstvo Crne Gore do 31. prosinca 2009. godine dokazivat će se i sljedećim važećim javnim ispravama:

2. putnom ispravom koju je izdao MUP Republike Crne Gore nakon 15. lipnja 1997. godine („plava putovnica“), i putnom ispravom (diplomatska i službena putovnica) koju je izdalo Ministarstvo vanjskih poslova Republike Crne Gore,
3. osobnom iskaznicom izdanom od strane MUP-a Republike Crne Gore nakon 1. svibnja 1994. godine

Članak 2.
(pretpostavljanje državljanstva)

1. Državljanstvo se može osnovano pretpostavljati na temelju sljedećeg:

- a) preslikom isprava navedenih u članku 1. ovog Protokola;
- b) ispravama navedenim u članku 1. ovog Protokola kojima je istekao rok valjanosti ili su prestale da važe po sili zakona;
- c) izvodom iz matične knjige rođenih ili njegovim preslikom;
- d) vozačkom dozvolom ili njenim preslikom;
- e) bilo kojom ispravom izdanom od mjerodavnog tijela;
- f) bilo kojom ispravom koja dokazuje pripadnost oružanim snagama ili policijskim tijelima ugovornih strana;
- g) iskazom osobe ili vjerodostojnog svjedoka danom na službeni zapisnik;
- h) usporedbom otisaka prstiju koji su unijeti u evidencije druge ugovorne strane;
- i) pomorskom knjižicom.

2. Smatra se da je državljanstvo utvrđeno ako ga u navedenim slučajevima potvrdi zamoljeni potpisnik.

Članak 3.
(postupak vraćanja i prihvaćanja)

1. Prihvaćanje osoba s utvrđenim državljanstvom obavlja se uz najavu bez formalnosti.
2. Prihvaćanje osoba s osnovano pretpostavljenim državljanstvom obavlja se nakon utvrđivanja državljanstva od strane zamoljenog potpisnika.
3. Najava iz stavka 1. ovog članka i zahtjev iz stavka 2. ovog članka dostavljaju se mjerodavnom tijelu iz članka 10. ovog Protokola na čijem će području osoba biti vraćena, a trebala bi da sadrži:

- a) osobne podatke (ime i prezime, datum i mjesto rođenja, adresu zadnjeg prebivališta u državi zamoljene ugovorne strane);
- b) popis osobnih i ostalih dokumenata koje osoba ima kod sebe;
- c) granični prijelaz na kojem će osoba biti vraćena i prihvaćena kao i vrijeme vraćanja i prihvaćanja.

4. Ako je osobi potrebna zdravstvena zaštita, uz najavu ili zahtjev prilaže se opis zdravstvenog stanja te osobe, uključujući preslike zdravstvenih potvrda i informacije o potrebi za posebnim tretmanom, kao što je na primjer ljebarska pratnja ili druga pratnja, nazor ili prijevoz vozilom hitne pomoći.

II. PRIHVAĆANJE DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA ILI OSOBA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Članak 4.

(dokazivanje boravka ili prelaska preko državnog područja ugovorne strane)

1. Ulazak državljanina treće države ili osobe bez državljanstva, njezin boravak ili prelazak preko državnog područja zamoljene ugovorne strane mogu se dokazivati jednom od sljedećih isprava:
 - a) ulaznim ili izlaznim žigom i ostalim bilješkama tijela zamoljene ugovorne strane koje su upisane u putne isprave ili ostale identifikacijske isprave;
 - b) ulaznim žigom tijela zamoljene ugovorne strane u falsificiranoj putnoj ispravi;
 - c) važećim odobrenjem boravka;
 - d) važećom vizom (osim aerodromske tranzitne vize) koju je izdalo tijelo zamoljene ugovorne strane;
 - e) osobnim dokumentima koja su izdala državna tijela zamoljene ugovorne strane ili preslikama tih dokumenata;
 - f) korištenim voznim kartama koje glase na ime i mogu dokazivati ulazak osoba na državno područje zamoljene ugovorne strane.
2. Navedene isprave služe kao neposredan dokaz boravka, odnosno prelaska preko državnog područja ugovornih strana, a dopušteni su i suprotni dokazi.

Članak 5.

(osnovana pretpostavka boravka ili prelaska preko državnog područja ugovornih strana)

1. Ulazak državljanina treće države ili osobe bez državljanstva, njezin boravak ili prelazak preko državnog područja zamoljene ugovorne strane mogu se osnovano pretpostavljati i na temelju sljedećih posrednih dokaza:
 - a) odobrenja boravka koje je izdalo tijelo zamoljene ugovorne strane i čiji je rok valjanosti istekao prije manje od dvanaest (12) mjeseci;
 - b) vize koja je istekla prije manje od šest (6) mjeseci;
 - c) službene isprave tijela i ustanova zamoljene ugovorne strane, koje su osobi izdane u vrijeme boravka, odnosno prelaska preko njezinog državnog teritorija;
 - d) preslike bilo koje isprave iz članka 4. ovog Protokola;
 - e) kartice koja omogućava pristup javnim površinama;
 - f) vozne karte;
 - g) hotelskog računa na ime;
 - h) potvrde o mijenjanju valute;
 - i) svojeručno napisanog iskaza ili iskaza napisanog u obliku službene zabilješke koju osoba podnese tijelima ugovorne strane moliteljice i koje se mogu provjeriti;

- j) presude, rješenja, zapisnika i bilješke tijela trećih država;
 - k) iskaza koje daju svjedoci i koje evidentiraju mjerodavna tijela i potvrđuju ulazak i boravak osoba na državnom teritoriju zamoljene ugovorne strane i koje se mogu provjeriti;
 - l) informacije koje se mogu provjeriti i koje dokazuju da je osoba na državnom teritoriju zamoljene ugovorne strane koristila usluge putničke agencije ili osobe koje nezakonito prebacuju ljude preko državne granice.
2. Posredni dokazi služe kao osnovana pretpostavka boravka ili prelaska preko državnog teritorija ugovornih strana koju mjerodavna tijela zamoljene ugovorne strane mogu pobijati suprotnim dokazima kao i provesti dodatne provjere.

Članak 6. (nezakoniti prelazak državne granice)

1. Nezakonitim prelaskom državne granice smatra se ako osoba prijeđe zajedničku državnu granicu izvan označenog graničnoga prijelaza, odnosno na označenom graničnom prijelazu bez važećih ili valjanih putnih isprava ili ako na graničnom prijelazu izbjegne graničnu kontrolu.
2. Nezakoniti prelazak državne granice može se dokazati na sljedeći način:
 - a) osobnim iskazom osobe i/ili iskazom svjedoka – treće osobe koju je moguće provjeriti odnosno iz kojih je moguće utvrditi nezakonit prelazak državne granice;
 - b) fotografijom, video ili termovizijskim snimkom koji dokumentira nezakoniti prelazak državne granice;
 - c) zapisnicima o uzimanju iskaza od osobe, odnosno od onih koji su pomagali pri nezakonitom prelasku državne granice;
 - ~~osobnim iskazom kažnjavani zbog nezakonitog prelaska državne granice;~~
 - e) izvješćima policijskih patrola (uključujući mješovite patrole), izvješćima o ~~obavljanju slobode osoba;~~
 - f) ~~ostali materijalnim dokazima koji vremenski odgovaraju nezakonitom prelasku državne granice i koje u konkretnom slučaju priznaje zamoljeni potpisnik.~~
3. Po potrebi mjerodavna tijela potpisnika mogu obaviti zajednički obilazak pretpostavljenog mjesta nezakonitog prelaska državne granice.

Članak 7. (sadržaj zahtjeva za formalno prihvaćanje)

1. Zahtjev za prihvaćanje iz članka 3. stavka 1. i 2. Sporazuma trebalo bi da sadrži:
 - a) osobne podatke osobe koja se vraća (ime i prezime, podatke o rođenju, državljanstvo, zadnje prebivalište u svojoj državi);
 - b) osobna dokumenta (broj, naziv tijela koje ih je izdalo i njihova valjanost);

- c) mjesto, vrijeme i način (ako su poznati) nezakonitog prelaska državne granice;
 - d) postojeće neposredne ili posredne dokaze o boravku ili prelasku preko državnog područja zamoljene ugovorne strane;
 - e) podatke o jezicima koje osoba razumije i govori;
 - f) prije dlog o mjestu i vremenu predaje.
2. Ako je osobi potrebna zdravstvena zaštita, uz zahtjev se prilaže opis zdravstvenog stanja te osobe, uključujući preslike zdravstvenih potvrda i informacije o potrebi za posebnim tretmanom, kao što je na primjer ljezarska pratnja ili druga pratnja, nazor ili prijevoz vozilom hitne pomoći.
 3. Zamoljeni potpisnik dostavit će potpisniku molitelju pisanu suglasnost o prihvaćanju osoba.

Članak 8.
(vraćanje i prihvaćanje po skraćenom postupku)

1. Vraćanje i prihvaćanje provodi se bez formalnosti, sukladno članku 3. stavku 3. Sporazuma, ako su ispunjeni uvjeti iz članka 6. ovog Protokola.
2. Najava iz članka 3. stavka 4. Sporazuma treba da sadrži:
 - a) osobne podatke osobe koja se vraća (ime i prezime, podatke o rođenju, državljanstvo, zadnje prebivalište u svojoj državi);
 - b) osobna dokumenta (broj, naziv tijela koje ih je izdalo i njihova valjanost);
 - c) mjesto, vrijeme i način nezakonitog prelaska državne granice;
 - d) postojeće neposredne ili posredne dokaze o nezakonitom prelasku državne granice;
 - e) podatke o jezicima koje osoba razumije i govori;
 - f) prijedlog o mjestu i vremenu vraćanja.
3. Prilikom vraćanja i prihvaćanja bez formalnosti državljanina trećih država ili osoba bez državljanstva mjerodavna tijela potpisnika molitelja pripremit će zapisnik o vraćanju i prihvaćanju čiji je obrazac pravitak ovom Protokolu te ga zajedno s osobama predati mjerodavnom tijelu zamoljenog potpisnika.
4. Mjerodavno tijelo zamoljenog potpisnika preuzimanje osoba potvrđuje potpisom i vremenom prihvaćanja. U slučaju odbijanja prihvaćanja osoba, u zapisniku se navodi stvarni razlog odbijanja i vrijeme kada ga je potpisnik molitelj ponovno preuzeo.

III. TRANZIT DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA ILI OSOBA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Članak 9. (sadržaj zahtjeva za tranzit)

1. Zahtjev za tranzit mora sadržati sljedeće podatke o osobi i postupku tranzita:
 - a) osobne podatke o osobi (ime i prezime, datum i mjesto rođenja, državljanstvo, zadnja poznata adresa u državi odredišta);
 - b) vrstu, serijski broj, rok valjanosti putovnice ili druge putne isprave;
 - c) pojašnjenje koje potvrđuje da su ispunjeni uvjeti iz članka 6. Sporazuma te da nisu poznati razlozi za odbijanje tranzita iz članka 13. Sporazuma;
 - d) granični prijelaz, vrijeme i način tranzita te plan putovanja;
 - e) podatke o potrebi za pratnjom i eventualnoj drugoj pomoći.
2. Ako je osobi potrebna zdravstvena zaštita, uz zahtjev se prilaže opis zdravstvenog stanja te osobe, uključujući preslike zdravstvenih potvrda i informacije o potrebi za posebnim tretmanom, kao što je na primjer ljekarska pratnja ili druga pratnja, nazor ili prijevoz vozilom hitne pomoći.
3. Zahtjev za tranzit potrebno je u pisanom obliku predati mjerodavnom tijelu potpisnika molitelja.
4. Mjerodavna tijela potpisnika neposredno se dogovaraju o vremenu i načinu tranzita (npr. broj leta, vrijeme dolazaka i odlazaka, ime i prezime službenih osoba u pratnji, registarska oznaka vozila i dr.).

IV. MJERODAVNA TIJELA I GRANIČNI PRIJELAZI ZA IMPLEMENTACIJU SPORAZUMA

Članak 10. (mjerodavna tijela)

1. Za implementaciju odredbi Sporazuma i Protokola u Bosni i Hercegovini mjerodavno je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
Adresa: Trg BiH br.1
71000 Sarajevo
Telefon: + 387 33 492 794
Faks: 00 387 33 213 628
E-mail adresa: readmisija@msb.gov.ba

2. Za implementaciju odredbi Sporazuma i Protokola u Crnoj Gori mjerodavni su:

a) za vraćanje i prihvaćanje:

Ministarstvo unutarnjih poslova i javne uprave
Sektor za upravne unutarnje poslove
Grupa za migracije, vize i readmisiju
Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22
81000 Podgorica
Telefon: +382 20 225 341
Faks: +382 20 203 275

b) za skraćeni postupak i tranzit:

Uprava policije
Sektor granične policije
Odsjek za strance i suzbijanje nezakonitih migracija
Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22
81000 Podgorica
Telefon: +382 20 202 896
Faks: +382 20 246 526 (Operativno komunikacijski centar Uprave
policije)
+382 20 241 755 (Sektor granične policije)
E-mail adresa: odsjekkpdg@cg.yu

**Članak 11.
(granični prijelazi)**

1. Vraćanje i prihvaćanje osoba obavlja se na svim međunarodnim graničnim prijelazima između Bosne i Hercegovine i Crne Gore:
2. Vraćanje i prihvaćanje državljana trećih država ili osoba bez državljanstva u tranzitu obavljat će se preko graničnog prijelaza Šćepan Polje – Hum, osim ako se potpisnici drugačije ne dogovore.
3. Vraćanje i prihvaćanje osoba iz prethodnog stavka, može se obavljati u Bosni i Hercegovini preko Zračne luke Sarajevo, a u Crnoj Gori preko Zračne luke Podgorica.

V. TROŠKOVI

Članak 12. (način obračuna)

Troškovi vraćanja i prihvaćanja do državne granice zamoljene ugovorne strane, a u slučaju tranzita do države odredišta, obračunavaju se sukladno važećim propisima zamoljene ugovorne strane.

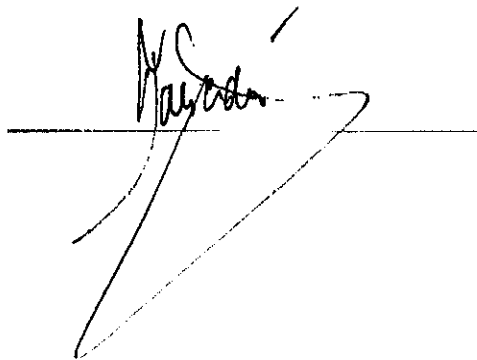
VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13. (izmjene i dopune Protokola)

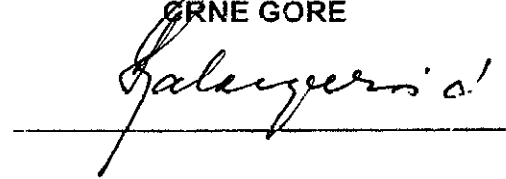
1. Ovaj Protokol može se izmijeniti i dopuniti zajedničkim pisanim pristankom potpisnika.
2. Ovaj Protokol stupa na snagu i prestaje istog dana kada i Sporazum.

Potpisano u Sarajevu, dana 01.12.2008. u dva originalna primjerka, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine (bosanskom, hrvatskom i srpskom) i crnogorskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

ZA MINISTARSTVO SIGURNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE

ZA MINISTARSTVO UNUTARNJIH
POSLOVA I JAVNE UPRAVE
CRNE GORE

Naziv mjerodavnog tijela:

Broj:

Datum:

ZAPISNIK

o vraćanju i prihvaćanju osoba po skraćenom postupku na temelju članka 3. stavka 3. Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba kojima je ulazak ili boravak nezakonit

Dana u sati na graničnom prijelazu predano(a) je (su) sljedeće(a) osoba(a):

I. PODACI O OSOBAMA

1. prezime:
- ime:
- drugo ime:
- mjesto i datum rođenja:
- državljanstvo:
- predmeti i novčana sredstva koje osoba ima kod sebe:

ostala osoba (podaci kao pod 1.):

Policajska organizacijska jedinica je navedena/e osobe (a) lišila slobode dana u.... sati u mjestu zbog nezakonitog prelaska državne granice.

II. PODACI O NEZAKONITOM PRELASKU DRŽAVNE GRANICE

1. datum:
2. vrijeme:
3. način:
4. mjesto:
5. dokazi:

III. VRAĆANJE – PRIHVAĆANJE

1. Osobe pod rednim brojem su prihvaćene, a osobe pod rednim brojem nisu prihvaćene.

2. Razlog odbijanja prihvaćanja:

3. Tijekom vraćanja-prihvaćanja preuzeti su i sljedeći: (dokumenti-putne isprave, osobna iskaznica i sl., predmeti...)

Posebna zapažanja tijekom prihvaćanja (povrede, otkriveni novi dokazi):

PREDAO:
(ime, prezime i potpis)

PREUZEO:
(ime, prezime i potpis)